

tu solus mihi dominus , simque ego tibi ser-
vus ; ut hic fideliter tibi serviendo tuis esse ,
tecumque regnare merear in cælo &c.

CONSIDERATIO V.

De Misericordia DEI.

Hanc ostendit 1. Christi passio. 2. pec-
cati remissio. 3. peccatoris ingratifi-
tudo.

P. i. *Hanc ostendit Christi passio.* Si creditor
post plurima debita, mala fide a te
contracta , quibus extinguendis facultates
tuæ omnes non sufficerent , fundum tibi of-
ferret , & quidem ex suis propriis , e quo de-
bita omnia diluere nullonegotio posset , quam
benignum & misericordem ejusmodi homi-
nem non diceres , propria utilitate postha-
bita , solinecessitatí tuæ tam liberaliter con-
sulente? At quantum diuina misericordia
illam istius creditoris excedit? Non solum
ipse tibi omnibusque peccatoribus fundum
obtulit , & quotidie offert , eumque locupletis-
simum & superabundantem , merita scilicet
infinita filii sui ; ex quo nomina omnia apud
divinam justitiam contracta , quantumvis
enormia ac multiplicia , ad ultimum usque

ex-

extinguere possis: sed & debita tua in seimet-
ipsum suscepit, ex propriis ea diluit, imo suo-
met cruore extinxit. Plusne ipse facere, plusne
tu a divina misericordia expectare, imo spe-
rare potuisses? Quanta enim temeritas, quan-
ta impudentia non fuisset vel solum rogare
Deum, ut pro tuis delictis abolendis filium
suum unigenitum, sibique per omnia æqua-
lem; atque ideo super omnia dilectum, cen-
victimam cruentam immolaret? Ut proinde
supremus apex misericordiae esse necessario
debeat sacrificium illud, quod mortalium
nemo expectare, minus petere ausus usquam
fuisset. Si dignus non es teste Jobo. c. 14. Su-
per quem Deus aperiat oculos, quanta miser-
atio, quod Christus Dei filius pro te omnes
aperiat corporis sui venas, omnemque ex iis
sanguinem pro te effundat? Si testes quoque
tibi videantur veræ, sinceræque commisera-
tionis, lacrymæ tuæ, quas non nunquam pro-
fundis ex conspectu amici cum miseriis & do-
loribus confligentis, amabo, quid sentirete
oportet, dum non lacrymas vides, sed tor-
rentes sanguinis, gravissimos inter crucis ac
mortis dolores, unice pro te, tuaque salute
profusissima liberalitate profundi, & qui-
dem non a puto homine ejusdem tecum con-
ditionis

ditionis, sed ab homine Deo infinitæ omnino excellentiæ ac dignitatis? Et sane quid justius a te exigere potuisset Dei filius e cruce pendens, quam ut in partem saltem venires suæ amarissimæ passionis? Sed ecce novum misericordia divinæ argumentum! quod pœnam quam pio peccatis tuis commeritus fueras, ipse solus in se suscipiat, et si scelerum tuorum non solum non particeps, sed ab omni etiam umbra peccati remotissimus, imo ipsa innocentia & increata sanctitas; quin vel in consortium dolorum ac malorum suorum te admittat, se ipsum amore tui ad gravissima supplicia condemnans, te contra et si perfidum, ingratum ac rebellem eum innocentem absolvens. O quantus excessus bonitatis ac misericordia! Quæ miseratione vel in matre erga filium tenerior esse possit? Rachel non alienos sed proprios plorabat filios: Christus non propria sed aliena, imo tua plorat peccata; nec lacrymis contentus, vitam, sanguinem, honorem, & quidquid ei charum esse poterat in vita, pro servo non solum inutili, sed multis sceleribus infami sacrificat, ut huic vitam restituat, sibi ipsi vitam adimens, Ah Pater æterne! an injuste meum actum fuisset, si paracens filio, metot scelerum reum, ad pœnam

vocasses? Quid mihi juris in sanguinem & vitam innocentis, ut meæ redemptioni impenderentur? Ergone ut infamem servum redimas, Dominum gloriæ crucifigis? ut reum absolvas, condemnas innocentem? Ut mancipium liberes, filium & hæredem occidis? Quæ hæc misericordia, quæ sævit in justum, & parcit impi? Verum O Pater misericordiarum & Deus totius consolationis! Quo devenissem miser, nisi remedium sanguinis filii tui mihi præparasses? Nisi vitam meam prætulisses vitæ ipsius, nonne mortem æternam incurrissem? Quid igitur retribuam tantæ misericordiæ tuæ? &c.

P. 2. *Peccati remissio.* Si alienum solammodo Adæ peccatum, quæque inde consecuta sunt mala, tibi portanda fuissent, ut proin miserum statum tuum soli deberes vi-tiatæ origini; forsitan aliqua Dei commis-satione dignis videri potuisses; at quod pec-cato originis nova indies ac nova addideris peccata, propria malitia contracta; scelera in immensum auxeris, in Deum constanter injurius, protervus, accotumax, spreta ejus authoritate, potentia, justitia, toties leges ejus sanctissimas violaveris, jugum Domini, ubi ubi potuisti, temere excutiens, tuisque

passionibus ac pravis inclinationibus, quod
lubet, indulgens; qua fronte ejus gratiam ac
misericordiam expectare poteras? Quæ enim
mansuetudo tanta, quam non frangat tan-
dem impatientia, inque justam concitet vin-
dictam? Cogita Deum, cogita hominem:
quam dispar utriusque conditio? Tunc quem
ex nihilo & sordibus extraxit, Deo tantæ Maj-
estatis, ipsis Cherubinis tremendo & adoran-
do, insultare, eumque impune laceſſere, tu
judicem ac dominum tuum supremum irrita-
re, inque tui odium stimulare ac accendere
attentaris? Ah! qua ratione hæc serio medi-
ans, misericordiam sperare potuſſes, niſi
hæc limites omnes, finesque infinite excede-
ret. Gloriæ ſibi ducere ſolent Reges, ac Prin-
cipes, ſi hostes ſuos ſibi ſubjugent, deprimant
rebelles, plectant perfidos, reosque læſæ Ma-
jestatis extremis ſuppliciis affiant. Quin
adeo ita ferè animo comparati ſunt homines,
ut extinctos velint eos, qui in legitimos do-
minos ſuos insurgunt; ut vel ideo non ſolum
Joabus, ſed & totus exercitus indignatus fue-
rit Davidi, quod perfidi ac rebellis Absalom
mortem tantopere deploraret: At non ita tu
Deus meus! ſuperat tua bonitas infinite no-
ſram malitiam; nihilque glorioſius tibi du-
cis,

eis, quam hostes tibi devincire, in his que ostendere divitias bonitatis tuæ. Hinc non solum peccatoris ejusque cætitatis ac dementiæ miseratione tangeris, eumque toleras; sed & a rugientibus præparatis ad escam defendis ac protegis: Occurris illi ubique, extendo veluti manum tuam, & offerendo auxilium tuum, quo e profundo scelerum facilius emergat; urges illum propositis suppliis, ni relipiscat; præmiis, si obsequatur; addis blanditias, ut cor sensim & leniter emollias: Tu inquis, fornicata es cum amatöribus multis, ramen revertere ad me & ego suscipiam te, saltē amodo voca me pater tuus. Jerem. 3. addis preces quasi rogans, & supplicans, ut sui tandem memor, saluti consulat: Miserere anima tua. Eccl. 3. Offers illi deprecatorem Christum Jesum, simul sanctissima ostendens Sacra menta, ceu canales gratiarum tuarum, quorum beneficio omnibus malis suis facilissime mederi, tibiique reconciliari possit: obtestaris ipsum, ut saltē unicam lacrymulam, aut minimum etiam cordis suspirium ad te drigat, hoc solo te contentum fore asseverans, omnes oblitteratum injurias, eumque in gratiam recepturum. Et cum hæc omnia præmiseris ad expugnan-

dam duritiem cordis ejus, instarque medici optimi, nil nisi sanitatem sui ægroti desiderantis, varia adhibueris medicamenta gustui, & naturæ infirmi accommodatissima, & melle dulcedinis tuæ illita, ad procurandam illi sanitatem ; non contentus tanta bonitate, & quasi offensus non essem diuturna illius repugnantia, & impudenti repulsa ; vix filium hunc prodigum & quidem adhuc eminus observas, scelerum suorum pertæsum, post dilapidatam jam omnem substantiam suam ad te reverti ; vix lacrymulam in oculis ejus notas, aut doloris affectum in corde ; cum ecce jam in occursum ejus properas ; extendis brachia in amplexum ; præbes illi osculum in signum amoris ; & ceu nunquam te offendisset , omnis immemor injuriæ, in pristinam gratiam eum recipis, omnesque illi reddis amicorum ac filiorum tuorum prærogativas. O bonitas ! O misericordia ! quis Angelorum vel hominum te comprehendat ? Et quoties interim hanc ipsam misericordiam exhibuisti mihi , condonando mihi peccata, meque in gratiam tuam plus quam paterne recipiendo ? Si Chernibini ac Seraphini infinite tibi obstricti sunt, quod eos in prima gratia conservaveris ; animus obligatus tibi sum , quod gratiam propria

pria culpa ac malitia amissam , benevolentissime mihi restitueris ? Imo nonne plus adhuc ubi debedo , quod multo facilius sit , erga amicum benevolentiam conservare , quam insensissimum hostem in priorem amicitiam recipere ? Ah ! ne permitte quæso Domine , ut tanta misericordia tua ingratus abutat , tuæque bonitati nimium confidens , in priora peccata relabar ! &c.

P. 3. *Peccatoris ingratitudo.* Quod magis auget & exaltat clementiam Dei , eamque amplius reddit stupendam , illud est ; quod postquam tantis gratiis prævenit nos , postquam non septies , sed plus quam septuages septies condonavit delicta nostra , medicinamque pretiosissimam sanguinis filii sui , vulneribus nostris sanandis , adhibuit ; nos autem immemores omnium , ut canes semper redeamus ad vomitum , & veluti sues ad voluntarium luti : ipse tamen oculos misericordiæ suæ a nobis non avertat : quin potius , quo magis morbus animæ nostræ invalescit , salusque nostra gravius periclitatur , eo frequentius solertis ad instar medici nos visitet , & pharmaca efficaciora sanandæ infirmitati nostræ adhibeat . Vider equidem nos abuti patientia sua , ad augendam rebellionem & in-

solentiam nostram; videt beneficia, quæ nobis impedit, misericordiamque quam erga nos exercet; a nobis converti in sui injuriam & contemptum; nosque ex bonis datis, quibus meliores reddetur, occasionem sumere accumulandi mala nostra, & aggravandi pondus peccati: & nihilominus tantum abest, ut beneficium manum suam a nobis subtrahat; ut potius gratias augeat, suaque in nos multiplicant beneficia, quibus animos sibi nostros devineat; eoque crebrius suis nos instinctibus ac salutaribus inspirationibus visitet; ut in interitum plenis passibus ruentes, in viam rectam reducat. O quanta misericordia, sic perpetuo certans cum nostra malitia & ingratitudine; quin aut illa defatigetur; cesserque indulgere veniam, aut haec clamare vindictam? Quis sponsus sponsæ suæ fidelis maneat, si ipsa vel semel fidem datam fregebit, alteri proco illicitis amoribus adhaerens? at quoties fidem tuam Deo in Sacramento pœnitentiæ solemnissime obligasti; quoties reconciliatus ac denuo desponsatus Deo, cum adulteris portionem tuam posuisti; quasi pœnituisse te cum Deo rediisse in gratiam ejusque preciosissimam amicitiam recuperasse; tibi vero in propria infelicitate placeres?

Nunc

Num possibile Deus meus, ut tam enormem
& palmarum ingratitudinem, quam nemo
alius te infinite inferior, ferre posset, tu tan-
ta cum æquanimitate, tanta patientia, tanto
tempore inultus sustineas? Quam diu (etsi
sæcula integra impendenda forent) non la-
borandum esset, ut vel particulam inæstima-
bilis amicitiae tuæ acquirere liceret, pro qua
recuperanda damnatorum quilibet toleraret,
quidquid tolerate potest natura humana;
quodque amplius est, ipse Dei filius pretium
infinitum persolvit? Et nos miseri thesaurum
hunc incomparabilem tam flocci facimus,
ut eum non scimel, sed centies & milles pro
nihilo dilapidemus? O prodigium humanæ
misericordie, cæcitatatis, & ingratitudinis! sed quod
magis mirandum, prodigium infinitæ miser-
icordiæ Divinæ, semper patetæ ad injuriam,
& ingratitudinem tantam constitito cordi re-
mittendam? Si quis vidisset filium prodigum,
postquam tanta indulgentia, suavitate, ac
bonitate ab amantissimo Patre receptus fue-
rat, omnibusque ab eo filiorum prærogativis
exornatus; contempto patre, omnibusque
eiusdem favoribus, in antiquam silvam re-
dire, & priori se tradere licentia; quis in-
quam ejus commiseratione tangi potuisset?

quis non pronunciasset indignum, qui post-
hac ad conspectum, ne dicam gratiam patris
unquam admitteretur; ob enormem scilicet in-
gratitudinem, post tam speciales & exquisitos
favores a benignissimo Patre eidem exhibi-
tos? Verum o Deus meus! quod filius ille
prodigus facere nunquam ausus fuit, nonne
a me factum, quoties tibi per Sacramentum
pœnitentiæ conciliatus, in priora peccata re-
lapsus sum? & tamen (quod incredibile vi-
deri possit) identidem redeuntem benigno
favo recipis, nec ab ara misericordiæ tuæ
repellis: quandonam enim ad fores misericor-
diæ tuæ pulsavi, quin aperueris mihi? Quan-
donam corde contrito bonitatem tuam im-
plotavi, quin eam licet immeritus, invene-
rim? Et tu quam prompte eam exhibuisti
mihi; ego vero quam tarde illam quæsivi;
nec ante, quam placuissest mihi, & postquam
dudum vocasses & invitasses me? Tu quam
alacriter, ego contra quanta cum repugna-
tia & tergiversatione; non nisi invitus dese-
rens, quod stulte amaverim? Tu quam libe-
raliter & constanter, cum ego tam cito in bo-
no defecerim? Ah mi Deus, si tam parca,
tamque inconstans in me fuisset misericordia
tuæ, quam mea erga te fidelitas, quid actuæ
fuisset

fuisset de me? Non respondebo ergo melius
deinceps tantæ bonitati tuæ; &c.

CONSIDERATIO VI.

De Longanimitate DEI.

Hec elucet ex eo 1. Quod licet of-
fensus, tam diu toleret injuriam.
2. Differat pœnam. 3. Continuet
benevolentiam.

P. 1. *E*lucet ex eo, quod offensus toleret in-
juriam. Si attonitos nos tenent Dei
omnipotentia, misericordia, bonitas, cete-
ræque in eo perfectiones, quid de ejus Lon-
ganimitate judicabimus, quæ, (nisi omnes
& singulæ infinitæ essent) cæteras videri pos-
set excedere? Ut enim omnipotentia creatu-
ras e nihilo extrahat, nullo labore, nulla tui
victoria, solo opus est Divinæ voluntatis an-
nuntiū: *Dixit & facta sunt, mandavit & crea-
ta sunt.* Ps. 148. Ut misericordiam suam no-
bis exhibeat, ipsa miseria nostra, ipsæ lacry-
mæ ac pœnitentia cordis contriti quodam-
modo sufficiunt; cum facile emolliatur cor
patri, dum filium supplicem ad pèdes suos
provolatum cernit. Ut bonitatem suam